

КАРПАТСКА РУСЬ

KARPATSKA RUS'

Ч.5 АЛЛЕНТАУН Н-ДЖ. 8-ГО МАРТА 2002, ALLENTOWN NJ.MARCH 8,2002,VOL.LXXV,NO.5

НОВИНЫ З ЛЕМКОВИНЫ

* 3 листопада в Театрі ім.Г.Моджеевской в Лігниці Лемківській Ансамбль Пісні і Танця "Кычера" ювілейним концертом одзначыл 10-літця свого існуваня. В урочыстости, при полній сали, серед великого числа запрошених гости взяли тіж участ експерты польской секції Медженародовой Рады Фолькльорных Стоваришынь, котры выдали ансамблюви барз позитывну рекомендацію.

* 17 листопада в Театрі Александра Духновича в Пряшіві одбыла ся премера штуки (в русиньскій языковій версії - переклад Василя Турока) словацкого драматурга Кароля Горака "Ля музика". Премеру обрезає і сам автор штуки.

* 19 листопада в Гожові Великопольскым місцевий Кружок Стоваришыня Лемків при помочы Головного Заряду організує ІХ едіцію Стріч з Лемківском Культуром. Выступы ансамблів та індивідуальних выконавців тырвали такой 5 годин.

* 3 грудня в Бакалажу" - Клюбі Стедентів Педагогічної Академії в Кракові одбыл ся вечер лемківской поезії, сьпіванкы і гумору. Під гоноровым патронатом ректора Академії організували го студенты лемківской філології.

* 8 грудня в кафедрі Св.Кірила і Мефодія в Празі Православна Церков Ческых Земель і Словації празнувала 50-літа отриманя автокефалії. Торжеством проводил Його Блаженство Митрополита Николай.

* 8 грудня в Любліні Оркестра Святого Миколая організувала циклічну (шторічну) імпрезу "Миколайкы". Выступил на ній, не першыраз уж, лемківскій фолькловый ансамбль "Серенча" з Горлиц/Крениці.

* 16 грудня Кружок Стоваришыня Лемків в Лігниці організує ІІ Стрічу з Колядом і Церковном Музыком. В Стрічы участ взяли три хоры.

* 30 грудня в Лігниці одбыло ся зобраня Головного Заряду Стоваришыня Лемків. Підсумувано діяльність миняючого рока і накреслено рамовий плян працы на рік 2002.

МОСКОВСКИ РУСИНЫ...

(З выступлїня на VI Сьвітовым Конгресі Русинів в Празі)

(...) Мы были Русинамы, мы сьме Русинами і не збераме ся зрадити свою русиньску честь. Мы не забываме на наш род, мы останеме сынами нашого горячо любого русиньского народа! І днешній VI Сьвітовый конгрес Русинів е живым свідельством того факту, же русиньскый народ по многы роки выжыв!

Правда, русиньство іщі мать не малы проблемы в многых країнах сьвіта.

Русины все підпорovali добры одношїня зо своіма сусідами, ділили ся з нима о послідне фалатча хліба. Кедь ем ся учів в школі, навколо мене было 17 людей вшеляких народностей(...)

Мы, Русины Москвы, жыючі у великоруськым нашім близкым просторі, тыж ся намагаме утримати родны традиції, не забыти робити хосенне діло, хоць сьме языково найближе своему роду. Не хочеме забыти язык своїх предків. Наприклад, лем в московскім ругіоні служыть декілько десяток священників - Русинів, котры духовно обслугоють православных Москвичанів. Русины суть у войску, але і в сполоченьскых, політичных і культурных інштітуціях, научных центрах і в іншых бізнїсцентрах вшеляких областей штату. Едным зо знамых економів Руська е наш родак, академік Василь Сімчера.

Не вшытко ся дарить робити руськым Русынам, якбы собі то желали. Тыж маме проблемы вшелякого характеру, правны і соціальны. Але не страчаме оптимізм і стараме ся в мірі можностей попасовати ся з тым, што мож переконати і іти дале. Маме недостаток русиньской літературы. А жебы дотягнути русиньску ідею до сердець молодых Русинів, жіючіх в Руську, треба мати достатній книжковий потенціал історічной і лінгвістичной літературы.

Наша робота бы не была можна без помочі наших приятелів, Русинів з іншых країн(..)

(Осиф Гливка, З выступлїня на VI Сьвітовым Конгресі Русинів в Празі, Русин 5-6/2001)

Місце при столі

Для тых, што си забывають
І для тых „невинных”,
Што нияк о тым не знають,
А знати бы гідни,

Пишу тоты гіркы слова
На лемківскій мові.
Най тота лемківска мова
Не сохне в народі,

Най Лемко за діда-прадіда
Не стыдат ся свого.
І хоц бы як тисла біда –
Тримат ся рідного.

Жыйте си хоц і з Турками,
Гадайте як хцете,
А стрітите ся з Лемками –
Та по своему трепте.

По лемківскы при публиці,
Ніт ся што стыдати,
Не скривзано, просто в „вічі”,
Так як вчыла мати.

А хто не зна, бо не вчыли
Го в нужд' вітцьове,
Най ся сам гнес возме, милий,
Най ся вчыт іх мовы.

Най не ганьбит вітци, дідів,
Бо то не пасує,
Може отец гірко бідил,
Най го пошанує.

Най лемківска його мова
Серед інчых, чужых
Місце має тіж при столах,
Красна як квіт – ружа.

Нестор Репела

Теодор Докля

НАША ГРОМАДА

(Минуле сел: Ясюнка, Крива и Баниця на Лемковині)

Роботы друкарскы выконано в типографіі Лемко-Союза в 1969 р., накладом автора.

Продовження з газети КР № 4 2002 р.

НА ВЫГНАНЮ

Маме де мешкати, на чім спати, хоц в барз підлых варунках, але коли зме сой подумали, як мы будеме жыти на дальше, то нас страх обходил. Не мали зме нияких видоків на выхід з того трудного положыня, бо села в хобенській гміні были барз бідны и не было можливости ани нич заробити, ани тіж купити. Едині нас ратувало того, же каждый мал по кілька штук худобы, коня, уці, козы, куры и кролі, то даке телятко, молоко, масло и яйця зме продавали и так купували дакус хліба або муки, што было на скромне утриманя ся при жытю. Кінмы натоміст робилося покус у поляків, але за пів-дармо.

Найліпшы варунки до жытця мала наша худоба, бо поля были праві пусты, лем зароснены бурянами, то было де пасти. Лем гірше было з приготуваньом папы на зиму, бо луку позаімали и покосили полякы, а як дагде ищы ся нашло даякый кавальчык, што надавался до кошныя, то повідали, же то іх и нас выганяли. Косили зме де ся дало, што кус зме сой назберали сіна на зиму. До того докупили зме сой соломы, з которой різалося січку и так забезпечылося худобу на зиму.

В жнива и в осени льос наш поліпшылся, бо розознали зме дальшу околицю и там нашли тот выпрагнений кусок хліба. Вшыткы пішли до роботы и на службы по поляках. Едны кінми, іншы зас лем свою силу робочу наімали, так што каждый заробил кус зерна и бандур, што выстарчыло нам на прожытця.

Зо стороны уряду мы отримували поміч, а то кілька кілограмів пшеничной и кукуриджаной муки, но и пару дека цукрю. Лемже кукуриджана мука была гірка и нездатна на спожытця, то треба было вышмарити, лем цукер ся придавал.

Хто мал добру родину в Америці, то присылала му поміч під ріжnym видом: обуця, лахы и живніст. Дуже з тых пакунків приходило розбитих и выкраденых.

В осени 1947 р. шолтыс и гміна приділили нам землю, котрой можна было брати, хто тільки хотіл, но и дали нам по кілька метрів зерна (жыта и пшениці), штобы посіяти абы розпочати нове газдівство. Тото ся нам барз придадо и каждый поорал, де міг, но и засіял руками того зеренце. Але великого хісна з того не было, бо мы не знали, як тамту землю добрі управити и яку vybrати під засів. В додатку была то осін барз суха и зерно не посходило, бо сіяне руками, зостало на верха и высохло на сонци. Котре зышло, то росло гарде и на другий рік юж зме сами робили жнива. На яр тіж нам дали кус вівса, пшениці, ярцу и бандур, што тіж вшытко было

посіяне и посаджене. Ярина нам удалася краща и в сумі нам того вшытко дало юж дос на прожытця и выкормленя худобы.

Оселены перед нами полякы, які застали ищы німців на місци пограбили по німцях всі маетки и односилися до нас розмаіті. Были серед них великы шовіністы, але так само наплися и добры люде, котры нам дуже помагали чым лем могли. Сельска и гмінна влада относилася до нас, яко до нижшых своїх підданыхы все зме были вызыскуваны и понижаны. Так хваны убовці (Уряд Безпеченства Публичного), міліція и ормовці (Охотаича Резерва Міліціі) мали на нас око, слідили нас на каждом кроку, а навет ходили вечерами попід выгяды и підслухували, што в хыжы бесідуеме и хто до наших хыж заходит. По правді, то мы нич не дбали и ходили едны до другых, чым лем зме ся дознали, де хто мешкат. Молодіж трималася свого и коли зыплися до дакого до хыжы, то все хтоси ся нашол, што знал грати на гуплях або гармоніі и зачыналися співы и так звана "потанцівка". Ишли зме тіж всі на весіля, як лем зме знали, же хтоси ся женит, як и на Лемковщині. Ишли зме на таке штоси з великом приемніством и то по кільканадцет кілометрів. Таки встрічы были барз приемны, зме былисами свої и здавалоссянам в тоту хвилю, же мы гын на тій нашій прекрасній и любимій Лемковині.

В вспомянутій повыще околиці были оселены лемкы праві зо вшиткых повітів Лемковины. Найбільшы скуписка были в селах, як Стодоловиці, Халупкы, Барщ (тепер Хелм), Тавроны Малы и Великы, Кемблув, Бродловиці, Байкув, Орск, Высока, Нецице, Радошице, Хобеня, Рудна Гвізданув, Рудна Місто и другы. По недовгім часі позволено нам отворити православны церкви в Стодоловцях и Рудній Місті, а грекокатолицкы священники мали vybrати або православие або перейти на католицизм и одправляти по латинскы для поляків. Дуже них перешло на латинский обряд, а решта организували православие. Тот крок грекокатолицкых священників был барз трагічний для нашой віры и нашего народа, бо за своїми священниками послідували и іх парафіяне. То з прикрьством, але мушено осудити наших духовных пастырів, бо нас завели там, де віками хотіл нас завести польский шовіністичный католицизм.

В Стодоловцях и Рудній был священником Хиляк, котрий записался в нашій лемковській історіі, яко горячий патриот свого поневоленого народа. Він был членом першого лемковского уряду в так званій Народній Лемковській Республіці, котра была оголошена 5 грудня 1918 року в селі Фльоринка, як тіж был першым нашим грекокатолицкым священником, котрий перешол з цілом

парафим на православие в межевоенных роках. Был він старенький, але довгы рокы служыл, як лем міг лемкам в тій околиці, но и до кінця своей службы своему народу голосил ідеі народного и релігійного патриотизму, лем може мы не все його добрі розуміли.

В едній в польскім костелі одправлял тіж наш шырокознаний священник Иван Полянський, але хочу зазначити, же потаємно на нашы Великодны або Рождественскы Свята одправлял тіж по нашому, лем же як полякы довідалися о тім, то донесли до бискупа Коминка в Вроцлаву, а тот за кару перенюс го далеко од лемків - до воевудства опольского, де він прожыват до гнешнього дня.

Само материяльне жытця на выгнаню укладалося дос добрі в першых роках нашего там побыту, хоц всі зме тяжко робили на господарках, по лісах и де лем ся дало, то все якисий грош ся заробило, што не голодували зме, ани не ходили півголы. Едином нашом бідом была туга за своїм селом и вшыткым, што зме там лишили. Тото ту нас нич не тіпшыло, хоц бы было оно и вартісне, а тамто на Лемковині приберало в нашій выображни неосігальну вартіст. Каждый лем о тамтім все вспоминал и чекал, же наступит даяка зміна то повернеме назад. Просто были зме все готовы. А чуткы ходили ріжны, же Америка розпочне війну з Російом, же німці вернутя назад и т.д.

Барз некорыстными чынниками для нашего жытця была сама природа на тых теренах, де нам припало жыти. Была то цілком інша, як тота в горах. Терены тоты сут в більшости піщысты, через котры плыне ріка Одра. Над Одром ент дуже лук и пасвиск, котры праві каждого року серед літа (червец и липец) сут заливаны прибераючом водом, котра нищыт пасвиска, як тіж заберае часто зо собом покошене сіно з лавків або з кіпок. В глубоких ямах и долинах вода позостае все и творятя так званы ставы або озерка. Болото и намулизна выдають неприемний запах, як тіж сут леговиском миллионовых хмар комарів, котры нам все барз докучали, а котры сут розносителями розмаитых хвороб. Початково по покусаню комарами, поробилися нам болячы струпы, котры довго нас боліли. Вечером не можна было показатися на двір, бо цілы хмары комарів чекали на свою офіру, жебы з ньой вытягнути смачной кырви. Але туне лем люде терпіли од комарів, бо тіж и худоба не могла собі порадити з нима. Были всядыль: на поли, в лісі и в стайнях, што жены не могли ани здоіти коровы, лем муслі найперше палити сухий гній, жебы іх неприемным дымом выгнати зо стайні, а так сідали під корову.

Далій буде.

Быча покута

Сам не знам чого акурат той ночы приснилася мі Зелярка, кед през цілий ден з моім приятельом імали зме рыбы в озері Онтарію, і так ем був заінтересуваний том розрывком, што ани на мысль мі не пришла моя рідна Лемковина.

Што могло в глибоком сні пренести ня аж на сам вершок той горы – то юж нияк не можу сой пояснити, але о єднім ем ся преконав, же чым ем дальше од рідной землі – то тым краще виджу єй в снах. Єст така приповідка, котра повідат, же „вовка до ліса все тягне” і лем тоты слова можут оправдати хронічну тугу за втраченима чудовыма Карпатами. Безперечно сут на світі такы самы гарды горы, а дехто твердит, же іщы кращы (я того не повім), але як ся человек в них не родив і не виховав – не можут мати они того символу, котрому на імя любов.

Дахто повіст, же то непотрібний баляст для сучасной людини, котра повинна принимати жытя так, як його диктує гнесьній цивілізуваній світ. Може то і добре для человека без душы, або інакше, матеріялісты, котрий в погони за земскыма благами затрачат свою найкращу прикмету людскости.

Повна вартіст нашого жытя єст лем втовды, як ся жыє в рідным краю і разом з ним зносит ся його долю і недолю. Чужына зас, хоц бы найліпше ся вам там вело, остане лем на все покутом, котра не ма над вами совісти. Але все іщы найдут ся люде, котры того не розуміют, і часто з доброй волі поповняють над собом насильство, чого потім до кінця жытя жалуют. Чужыну може добрі видіти лем туриста, науковец, літерат ци поета, котрий перебуват ту часово, і має надію повороту в рідний край. Без той надії праві вшыткы люде чуют ся понижены і терпят на тяжку хвороту, котрий імено – туга. Отож тота туга єст глибоко закодувана в психіці каждого выгнанця і добровільного емігранта, і мимо його волі проявлят ся часто в снах, котры аж до болю переслідуют людину.

Снилася мі Зелярка. Дармо бы сте глядали на мапі званя той горы, бо в польскомовных туристичных выданнях фігурує як „Явоже”. Ци така была єй правдива назва? За мойой молодости вшыткы навколишні мешканці звали єй по давному – Зелярка.

Приведу ту ситуацію з пізной осени 1914 року, як до нашого села пришла перша патруль російского войска і вымагала од вїйта, Яцка Габуры, жебы ім дав провідника на гору Явоже, але вїйт николи не чув о такій горі, і повів же такой горы в нас неє. Офіцер, котрий мав перед собом мапу, вдарив вїйта по лицю, же не хоче здрадити австрійску таємницю.

Кілько то юж раз снилася мі тота гора од 1947 року, то юж не памятам, але знам, же веце раз як прожытых років на чужыні. Звычайна гора, як поздовжна окропечна копа сіна, літом зелена, осеньом і зимом кус поруділа з велькыма плахтамы білых полян. З єй, втовды лысого вершка (бо тепер вшыткы поляны засаджены лісом) добрі видно было, далеко на сході, мурувану церкву в Ізбах, а на полудни синів довгій хырбет Креницкой Яворины. На заході зас, як на долони, видно было Новий Санч, і далеко, кус на полудньовий захід, блищали контуры скалистых Татрів. На півночы, під самым єй порогом дримало старинне містечко Грибів, з його непропорціонально величавым рынком, костелом, і зараз в його сусідстві, якбы в його тени, красувала ся трибаньна церковця східного обряду. Видно было одталь дуже так лемківських, як і ляцкых сіл, розположених по долинах і горах того мальовничого регіону.

Може зато полюбив ем тоту гору, же юж в дітинстві наш учитель, Михайло Гуцалюк, водив нас ту на сам вершок на прогулку, і справляли зме ту незабыты „Гаївкы”. А може зато, же як ем юж підріс – то возив ем одталь тяжке букове дерево. А може просто, же пас ем ту коровы і збагнув вшыткы таємниці той чудовой горы. Знав ем, же в Чорным Лісі єст царство малин і черниц, але гриба ту не найдеш. Зато в Дубовій Долині по дощах зберай іх кілько занесеш. Знав ем де мают свої норы лисы, борсуку. Знав ем, в котрых дуплях водят ся жовны, пугачы, вовіркы ци іншы лісовы мешканці. Я знав, адже о дикых пчолах високо в очку старой ялиці. Гасив ем спрагу в криштальным джерелі на Бычій Покуті, што то повідали стары люде, же хто єй буде часто пив – мусит одыйти на чужыну.

Но, і так ся стало. Остав ся лем сон...

Петро Когут

ПАВЛО РУСИН

Історія і культура Карпатских Русинів сягає гглибыни віків, але панівуї країны (в даному випадку Королівска Польша) не хтіла популяризувати іх культуру, бо ставыла собі за мету асиміляцію.

Однако геніальніст окремих русині була так відома, што оминуты було не можливо. До таких русинів у XV ст. належыт Павло Русин.

Народился Павло в 1470 р.(точна дата не відома) в єдному з шістнадцяти русинских сіл котры належали до парохіі Ріпни, де діяла церква збудована після прийнятя Христіянства од Святых Кырила і Мефодія та около неї посаженный дуб, котрому 1200 років.

Надзвичайный талант Павла проявився ще в дьгтинстві, тому післалы обдарованого хлопця вчѣтися в місто Кросно, бо в селах парохіі школ не було.

Тут Павло проявляє неабиякий талант і незважаючи што він русин після закінченя навчаня у Кросні, його посилают на студия до Німеччыни в Грейсвалдский Університет.

Після успішного закінченя Університету в Німеччыні продовжує студия на Краківській Академії, котру закінчує у звані магістра, там залишається выкладаты славянски культуры.

Вельку увагу Павло приділяє выхованю молодых поетів, особливо „словян”, серед котрых Яна з Вислиці, Яна Дангичиска, вчений Мыколай Копернык та ін.

Павло дуже любив своїх студентів та з жалем провожав іх після закінченя студії, а декому присвячував вірші.

Вірш присвячений студенту з Угорщыни Себастіану Маді починається словами:

Благородному Угорскому юнакови
від магістра Павла Русина на
дорогу:

Друже куды ты спішиш,
Кудыты спішиш дорогій мій.
Учню, відгукнис, куды кроком
Рушаеш прудкым?
Кроком рушаеш прудкым
Покидаеш Краків Словянскый,
Де Божественым чолом мудрості
Храми высочать.
Як же тепер самотный крізь жытя
Вже безрадісне ітиму?
Як одинокий тепер дні
коротатыму я?

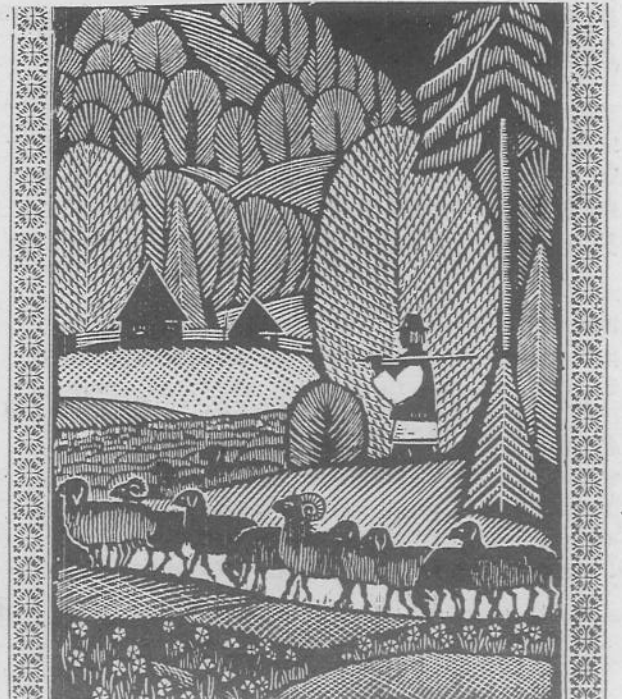
Все забираеш туды до порогів
Своеї Вітчизны.
Хай на щасливых шляхах
щастя не зрадит тебе.

Павло Русин був віруючим патріотом свого народу, всюды підкреслював што он „Русин” східного обряду. Вірші Павло писав з итинства і написав іх більше чотырох тысяч, але друкував лише латинскою мовою (бо інакше тоді не міг) в яких прославив людину, природу, культуру рідного народу. В 1509 році у Відні появилася перша книжка його віршів.

На Україні вірші Павла Русина були надруковані в „Аналогії Української поезії” том 1 стор.49-59 видавництво „Дніпро” Київ 1984р.

Великий рівень поетичной творчости Павла Русина високо оцінили выдатні культурні діячы різних країн: Російский славіст І.Голєніщев-Кутузов стверджує, што у своїх кныгах Магістер Павло постійно называє русином. (Словянска література” Москва 1973 р.)

Любов талановитого поета і вченого до свого народу і рідного краю відзначали поеты Роман Лубківский (Львів), Петро Мурынка (Польша), Иван Красовський (Львів). Павло Русин вызнаний выдатным гуманштом Европы XVI ст. та геніальным діячем науки та культуры Карпатского Краю Лемківщини.

ЛЕМКІВСКЕ ІДЛО

КЫСЕЛИЦА. Брали вівсяну разову муку, до нѣой додавали зо шклянку пытлюваной. На ніч розчіняли кісто з хліба на воді. Наливали три лышкы воды і розмішували. Кыпіло пят минут.

БОРЩ. Цвикльовы суровы буракы краяли до діжочки. Так само, як на кыселицу розчіняли кісто, але з жытньов муков і з кістом. Тото заливали соком з діжки. Суровы цвикльовы буракы з водов кысли 2 – 3 тыжні. Пак брали разову жытню муку і літру – пітора воды до горце, давали кісто од хліба. Розчіняли і кысло ніч, або ден. Готовили буракы і заливали розчіном, або давали квасну юху з бурака. Буракы з юхы давали худобі.

ПАНЦАКЫ. Товкли в ступци ярец. Панцакы готовили з молоком.

ЛЕВЕШ. Покраяны бандуркы готівило ся на воді. Окреме ся робило запрашку зо запраженой муку на маслі. Йий розчіняли водов і выливали до бандурок.

ОПЛЯЦКЫ. З розкачаного кіста нарізали шклянков округлы плястерка і метали до кипячой воды. Іли з омастов.

РОСІВ. Окреме готовили бандуркы і окреме мясо. Пак бандуркы різали і метали до росолу.

МОЛОКО З ХЛІБОМ. Тото ідло было ці ненайчастішшым.

БАНДУРКЫ. Бандуркы іли гужаны, опаланы, печены. Іли з квасным молоком, студеным солодкым молоком, з машлянков, з квашенов капустов помашенов оліюм, зо сыром, верхнинов, з маслом, со соком з квасной капусты (варом).

МАСТИВО. Сыпле ся муку на кипяче молоко і колотівков ся колотит.

ПЕРОГЫ. Перогы готовили з бандурками, з бандурками зо сыром, зо сыром з додаваням яйця, з капустов і сыром, зо свіжов капустов.

РІЗАНКЫ. Різанкы были з молоком, машены, зо сыром, з капустов.

ГАЛУШКЫ. Терты бандуркы одцідували, давали кус муку і метали галушкы на кріп. Іли зо сиром, верхнинов, або іншов даков омастов.

СТАРАНКА. Розкачане кісто одрывало ся і метало до кипячого молока, або до молока з водов.

ГАЛУШКЫ НА МОЛОЦИ. Яйця розколочены на сыровім молоци, до того додано муку. Тото лышков ся метало до кипячого молока.

Записав Петро Курпан.

ГУМОР

В СУДІ

Што обвинений має на свою оборону?

- Адвоката Поливку.

*

Высокі суде! Жадам жебы сте ня судили при запертых дверях.

Чом?

Бо на салі велькі претяг.

*

Высокі суде, Бог мі свідком, же ем ничому не винен.

За пізно, листа свідків єст юж замкнена.

*

Где свідок працьює?

Тепер нигде, бо мам шестеро діточок.

Не звідую ся свідка што робит в ночы, лем в ден.

*

Чи то правда, же обвинений вдарил пошкодуваного фляшком вина?

Так, але то было барз легке вино.

*

Чи обвинений має ішчы дашто до повіджыня на свою оборону?

Высокі суде, прошу мі дати час до застановліня.

Добри, даю вам пят років.

*

Што обвинений має на свою оборону?

Нич высокоі суде! Навет палицю тишыл ем дома.

*

- В суді дішло до свары меже обвиненым а пошкодованым:

Ты бортаку!

Ты свиньо!

Спокійно панове – перерыват судя – до мене належит стверджыня кто кым єст.

Записав В. Дзядик.

Єден муж барз захворив та лежал в постели, а жена ся го звидус.

Што хочеш зісти та ти зварю? Може быс зів курку, качку, або гуску?

Ні, я бым барз охочо зів варены яйця.

Жена кус ся покрутила по хыжи, розпалива оген в шаргені і смотрит, а муж вмер. Тай зачала плакати, йойкати.

Ой Андрию, Андрию ты уж не жыєш, а твої яйця на полиці.

*

Оженив ся молодой человек, а по трьох місяцях жена му злегла.

Нияк ся му того не виділо і не хогів ани чути, же то його дітина. Але една баба хотіла го потішыти та му повідат:

Чого ты так ламентуєш? Послухай што тобі повім. Три місяці як ты сй маш, три як она тебе і три як сте обос зо собом. Ци то разом не буде девят місяців?

Гей! Так!

Но та чого ламентуєш?

*

- Ишов кум з кумом на кермеш. Кєд дошли до пів дороги, а было уж темно, кума не могла ся стримати та зачала ся вертіти, поправляти хустку і повідат:

- Куме, я ся бою, куме, я ся бою.

- Не бійтеся кєд я ту. Чого ся боїте?

- Бою ся, же ня зімате і перевернете долов а там роса.

*

Раз єден слуга Руснак пішов ся зіднати до роботы в Німця. А же все найважнійша была жена того Німця, так было і тепер.

Приняла слугу і про вшытко ся уж добєсідували лем зостало єдно. Ківко гачів і кошел слуга достане. Газдиня нияк до кінця не хотіва ся згодити на дві кошелі. І на конец слуга повідат:

Вы спусте кошелю, а я гачы і буде квіта.

*

Так ся стало, же єден человек барз захворив. А мав він зо своим женом двоє діточок. Николи не вірив, же то його діти, бо му жена не была вірна, але і так зо собом добри жыли. А же был барз хворий та перед смертьом звідав ся жены:

- Жено повідж мі так по правді ци то і мої діти, ци лем твої?

Я уж гмерам та хотів бым правду знаги пред смертьом.

- А кєд не вмереш, а я тобі повім, то што потім буде?

Зо "Зборніка Erotica Rutenica" Нови Суд 1995 р.

Записав В. Дзядик.